

MAGNA BRITANNIA.

LIBER SEXTUS.

RITANNIA Insula ^a clara Græcis Latini-
nisque monumentis, inter Septentrionem & Oc-
cidentem jacet: Germaniæ, Galliæ, Hispaniæ,
multo maximis Europæ partibus magno interval-
lo adversa. Albion ipsi nomen fuit, cùm Britan-
niæ vocarentur omnes Insulæ circumjacentes. Na-
tura triquetra, ^b cujus unum latus est contra
Galliam, ad cujus angulum in Cantio fere omnes
è Gallia naves appelluntur. Alterum vergit ad
Hispaniam atque Occidentem Solem, qua ex par-
te est Hybernia. Tertium est contra Septentrio-
nem, cui parti nulla est objecta terra, sed ejus

^{I.} ANTIQUA
MAGNÆ BRI-
TANNIÆ DE-
SCRIPTIO.

^a Plin. Hist.
Nat. lib. 4. cap.
16.

^b Cæf. de Bel.
Gal. lib. 5.

angulus lateris maximè ad Germaniam spectat. Hanc omnibus ^c cœli ac soli
bonis natura donasse videtur: in qua nec rigor nimius est hyemis, nec ar-
dor æstatis, in qua segetum tanta fœcunditas, ut muneribus utrisque suffi-
ciat, & Cereris & Liberi: in qua nemora sine immanibus bestiis, terra sine
serpentibus noxiis: contra pecorum mitium innumerabilis multitudo, lacte
distenta, & onusta velleribus: certè, quod propter vitam diligitur, lon-
gissimi dies, & nullæ sine aliqua luce noctes, dum illa littorum extrema
planities non attollit umbras, noctisque metam cœli & syderum transit
aspectus, ut sol ipse, qui nobis videtur occidere, ibi appareat præterire. Ho-
minum ^d est infinita multitudo, creberrimaque ædificia, fere Gallicis con-
similia. Sed oppidum Britanni vocant, cùm sylvas impeditas fossa valloque
munierint, quo incursionis hominum vitandæ causâ, convenire consueverunt.
Nam Strabonis ^e tempore adhuc urbium loco ipsis erant nemora: *arboribus enim*,
inquit, *dejectis, ubi amplum circum sepierunt, ipsi casâs ibidem sibi ponunt, &*
pecori stabula condunt. Postea tamen apud eam amplæ superbisque ædificiis
ornatæ civitates instauratæ sunt.

^c Paneg. Con-
stantio dictus.

^d Cæf. ubi su-
pra.

^e Strabo lib. 4.

Porro Britannia pars interior ^f ab iis colitur, quos natos in Insula ipsi
memoria proditum dicunt; maritima pars ab iis, qui prædæ ac belli infe-
rendi causâ ex Belgio transferant, qui omnes fere iis nominibus civitatum
appellantur, quibus orti ex civitatibus eò pervenerunt, & bello illato ibi re-
manferunt, atque agros colere cœperunt. Hi ^g cùm plurimam insulæ partem
possedissent, contigit gentem Pictorum de Scythia, ut perhibent, in eam
descendere, ac per Septentrionales insulæ partes habitare, Austrinis per Bri-
tones occupatis. Tandem procedente tempore, post Britones & Pictos ter-
tiam Scotorum nationem in Pictorum parte recepit: qui duce Rheuda de
Hybernia egressi, vel amicitia vel ferro sibimet inter eos sedes, quas hæte-
nus habent, vindicarunt. Picti ^h & Scoti incursionibus Britannos fatigarunt:
unde Anglorum five Saxonum gens à Britannis in auxilium adversus eos in-
vitata est. Hi ad Orientalem partem insulæ locum manendi, quasi pro Pa-
tria pugnaturi, re autem vera hanc expugnaturi, susceperunt, ea conditione,

^{II.}

MAGNÆ BRI-
TANNIÆ INCO-
LÆ.

^f Cæf. ubi su-
pra.

^g Beda lib. 1.
cap. 1.

^h Idem lib. 1.
cap. 14. & 15.